

Benjamin Quenelle, Philippe Ricard, Ivane Trippenbach

Ryskt stöd till Le Pen inför avgörandet

Le Monde, 4 juli 2024

Det ryska utrikesministeriet hoppas att extremhögerpartiet ska styra Frankrike. Fransk militär och underrättelsetjänsten oroar sig för vad en *cohabitation*, ett samboende, mellan president Macron och *Rassemblement National* (RN) ska innebära sedan Marine Le Pen sagt att presidentens makt över armén bara är en hederstitel.

I onsdags, den 3 juli, lade sig Ryssland via sitt utrikesministerium öppet i det franska valet genom att på sitt officiella konto på X [f d Twitter] publicera ett foto av en triumferande Marine Le Pen på kvällen efter första valomgången och bredvid en skylt med texten ”Makt-skiftet på gång”. Fotot kompletterades med ett trotsigt inlägg av Andrej Nastasin, biträdande chef för den ryska informationstjänsten: ”Franska folket vill ha en utrikespolitik som är suverän, tjänar landets egna intressen och bryter med diktaten från Washington och Bryssel.” Kreml anser att ”personer i ansvarsställning i Frankrike inte kan strunta i dessa djupa attitydförändringar hos en stor majoritet av landets medborgare”.

Fem dagar före avgörandet i det franska valet utgjorde den ryska kommunikén en ny signal om det som i månader varit refrängen från Kreml och dess olika bundsförvanter inom politik och medier: att presidenter och regeringar i i Europa reducerats till simpla mellanhänder åt USA och EU.

Nathalie Loiseau, medlem av EU-parlamentet för Macrons grupp *Renew* och ordförande i ett av EU:s försvarsutskott i Bryssel, studsade till inför budskapet från Moskva. ”Marine Le Pen kan fortsätta att påstå att hon inte stöder Putin, men Putin själv gör ingen hemlighet av sitt stöd till RN”. Och flera andra högt uppsatta inom EU som Belgiens f d premiärminister Sophie Wilmès, EU-kommissionens slovakiske vice ordförande Marcos Sefcovic och den tidigare portugisiska ministern Margarida Marques talar inte om annat än risken för stärkt ryskt inflytande vid en *cohabitation* mellan Macron och RN. ”Men Ukraina då? Vad händer om inte Frankrike är med på noterna?”, säger Nathalie Loiseau.

”Sammanfallande intressen”

Den franska underrättelsetjänsten har också reagerat. ”Vi är fullt medvetna om risken för samarbete med Ryssland om RN har regeringsmakten”, säger en tjänsteman och får stöd av flera andra källor. Ingen märkbar utländsk inblandning har noterats under valkampanjen i Frankrike men ”det finns hela tiden ett bakgrundsbrus” till stöd för RN:s kandidater eller nedsättande omdömen om den sittande majoriteten och partierna inom vänstern, allt med ursprung i pro-ryska konton eller extremhöger i USA, säger en specialist på området.

”Det politiska landskapet håller på att omstöpas brutalt i och med nyvalet och Kremels ansträngningar på väg att löna sig”, säger David Chavalarias, forskningschef på samhällsforskningsinstitutet CNRS, i en rapport med titeln ”Tio i tolv på Putins klocka” och publicerad den 30 juni. Rapporten talar om ”sammanfallande intressen mellan Putins regim och den franska extremhögerpartiet när det gäller att ta udden ur den gemensamma fronten i Frankrike mot RN”.

Strax efter Europavalet den 9 juni gjorde Vjatjeslav Volodin, talman i Duman – det ryska parlamentets underhus, inte mycket för att dölja sin belåtenhet över extremhögerpartiets framgångar i Frankrike och Tyskland. ”Lagom åt Europa! De resultaten var bara vad man kunde vänta sig. En ekonomi som stagnerar, flyktingkris, länder som blandar sig i ett krig i Ukraina i strid med de egna nationella intressena ...” hette det i ett uttalande speciellt riktat mot Emmanuel Macron och Tysklands förbundskansler Olaf Scholz.

Oro inom DGSE [Säkerhetstjänsten]

Sedan dess hörs samma visa från medier i tjänst hos Kreml: Europavalet innebar att makt-havarna diskvalificerades. Vid det internationella ekonomiska forumet i Sankt Petersburg, ”Rysslands Davos”, i början av juni var de självsäkra rösterna allt fler: ”Överallt går våra vänner framåt!” sade med ett brett leende en representant för Kreml närstående kretsar på det ekonomiska området. ”Det har skett ett paradigmskifte i världen! För att komma ur den rådande återvändsgränden måste det komma nya ledare. Hos er, i Väst ...”

Lou Osborn från organisationen *Alle Eyes on Wagner* har visat att mer än ett femtontal medlemmar av RN, ledamöter av Europaparlamentet eller kandidater i parlamentsvalet, haft uppdrag som valobservatörer i Donetsk och i Ryssland mellan 2018 och 2021, allt bekostat av ryska myndigheter, eller lett organisationer vänligt inställda till Kreml.¹

Thierry Mariani, omvald som ledamot av Europaparlamentet för RN, ordförande för *Dialogue franco-russe* [Fransk-rysk dialog], är en av de främsta supportrarna till Ryssland. Andra kan komma att göra sitt inträde i det franska parlamentet som Marianis protegé Pierre Gentillet, stor beundrare av Vladimir Putin och grundare av *Cercle Pouchkine* [Pusjkin-gruppen], en filial till *Dialogue franco-russe*. Han är under uppsikt av den franska säkerhetstjänsten för sina relationer till Moskva.

Inom säkerhetstjänsten DGSE oroar man sig för att ett Frankrike styrt av RN inte skulle få del av information mellan allierade om det ryska hotet av risk för att uppgifterna skulle skickas vidare till Moskva. ”Det talas alldeles för lite om att Frankrike på söndag riskerar att bli styrt av servila allierade till en utländsk tyranni som krigar mot demokratierna i Europa”, säger Raphaël Glucksmann, etta på socialistpartiets lista inför Europavalet, i ett svar till Moskva på X.

Diametralt motsatta geopolitiska visioner

Den 15 juni, sex dagar efter att parlamentet upplösts, försökte den franske presidenten lugna Volodymyr Zelenskyj under ett privat samtal i Schweiz. Att den franska extremhögern står på tröskeln till makten oroar Ukrainas president. ”Don´t worry. nothing will change”, försäkrade Emmanuel Macron i trygg förvisning om att helt kontrollera utrikespolitiken. Men tio dagar storknade presidenten och hans närmaste garde när de hörde Marine Le Pens utspel. ”För presidenten är det mer en hederstitel att kalla sig chef över försvarsmakten”, förklarade ledaren för RN i en intervju. ”Jordan har sagt vad som gäller” [Jordan Bardella, RN:s kandidat till posten som premiärminister]: dvs inga trupper till Ukraina, inga stridsvagnar, inga stridsflygplan eller långdistansmissiler. En signal som varslar om konfrontation om en *cohabitation* skulle bli verklighet och som väcker oro inom delar av statsapparaten rörande den ryska frågan.

För största tänkbara osäkerhet råder kring en eventuell *cohabitation* eftersom det handlar om diametralt motsatta visioner om geopolitik mellan Elyséepalatset och Matignon [presidentpalatset och premiärministerns kansli]. I söndags förklarade Jordan Bardella att han skulle vara ”obeveklig angående den politik vi kommer att stå bakom” och hänvisade till konstitutionen, medan Marine Le Pen skapat oro genom sitt uttalande om vem som har taktpinnen över krigsmakten. ”En ren skänk till Ryssland och utländska makter om potentiella motsättningar mellan olika maktorgan i Frankrike”, säger Clément Beaune, tidigare minister för europeiska frågor i Macrons regering.

Sébastien Lecornu är sittande försvarsminister. Han tror att det kan uppstå oenighet om leveranser av Scalp, de långdistansmissiler som kan nå ryskt territorium och som Emmanuel

¹ Se t ex [Femton av Le Pens kandidater har haft direkta kontakter med Putins Ryssland](#)

Macron nyligen gav sitt godkännande till men som Jordan Bardelal anser vara ”en för stor upptrappning”. Kommer regeringen att kunna fortsätta att leverera missiler till Ukraina i ett läge där export av militärmateriel är ett område där befogenheterna delas mellan presidenten och premiärministern? ”Jag tänker inte låta den ryska imperialismen sluka en allierad stat som Ukraina”, försäkrar RN:s aspirant till posten som premiärminister. Ett parti som länge finansierats genom ryska lån och som ännu 2022 försvarade alliansen med Vladimir Putins Ryssland.

Översättning: Björn Erik Rosin

Lästips

Justine Brabant & Matthieu Suc: [Våg av rysk desinformation över Frankrike](#) (april 2024)

Marine Turchi, Lou Osborn: [Femton av Le Pens kandidater har haft direkta kontakter med Putins Ryssland](#)